

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 6 · 12. oktober
Sesjonen 2017–2018

Møte torsdag den 12. oktober 2017 kl. 10

President: Ole M. Thommessen

Dagsorden (nr. 6):

1. Finansministerens redegjørelse om regjeringens forslag til statsbudsjett og om nasjonalbudsjettet for 2018
2. Referat

Presidenten: Representantene Anniken Huitfeldt og Tore Hagebakken, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe foreligger søknad om at innkallingen av den møtende vararepresentanten for Hedmark fylke, Tone Merete Sønsterud, under representanten Anette Trettebergstuens permisjon forlenges til å gjelde til og med 30. oktober.

Denne søknad foreslås behandlet straks og innvilget.
– Det anses vedtatt.

Det foreligger en rekke permisjonssøknader:

- fra representantene Solveig Sundbø Abrahamsen, Silje Hjemdal, Hege Haukeland Liadal, Per Olaf Lundteigen og Tuva Moflag om permisjon i tiden fra og med 16. oktober til og med 10. november – alle for å delta i De forente nasjoners 72. generalforsamling, andre del, i New York
- fra representanten Peter Frølich om omsorgspermisjon i tiden fra og med 16. oktober til og med 29. oktober

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Disse søknader behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden:
 - For Akershus fylke: Mani Hussaini 17. oktober–09. november
 - For Buskerud fylke: Sigrid Simensen Ilsøy 17. oktober–09. november
 - For Hordaland fylke: Sigurd Hille 17.–26. oktober og Laila Marie Reiertsen 17. oktober–09. november
 - For Rogaland fylke: Julia Wong 17. oktober–09. november
 - For Telemark fylke: Emilie Clarice Schäffer 17. oktober–09. november

Statsråd Siv Jensen overbrakte 2 kgl. Proposisjoner (se under Referat 17. oktober).

Presidenten: Representanten Carl-Erik Grimstad vil fremsette et representantforslag.

Carl-Erik Grimstad (V) [10:02:21]: Det er en ære å legge fram et representantforslag fra Trine Skei Grande, Ola Elvestuen, Abid Q. Raja, André N. Skjelstad og meg

selv om tiltak som gjør det enklere å bevege seg mellom Norge og resten av Europa.

Presidenten: Representanten Ketil Kjenseth vil fremsette et representantforslag.

Ketil Kjenseth (V) [10:02:50]: Det er en glede å sette fram et representantforslag om forsøk med blokkjeder i det offentlige. Det er på vegne av Trine Skei Grande, Carl-Erik Grimstad og undertegnede.

Presidenten: Representanten André N. Skjelstad vil fremsette et representantforslag.

André N. Skjelstad (V) [10:03:21]: Jeg vil framsette et representantforslag på vegne av Terje Breivik, Jon Gunnar, Ketil Kjenseth og meg selv om å utrede etableringen av et norsk globalt entreprenørskapsprogram.

Presidenten: Representanten Trine Skei Grande vil fremsette et representantforslag.

Trine Skei Grande (V) [10:03:54]: På vegne av representantene Trine Skei Grande og Terje Breivik vil jeg fremme et representantforslag om et norsk regelverk for crowdfunding/folkefinansiering.

Presidenten: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Sak nr. 1 [10:04:15]

Finansministerens redegjørelse om regjeringens forslag til statsbudsjett og om nasjonalbudsjettet for 2018

Statsråd Siv Jensen [10:04:48]: Regjeringen har styrt Norge trygt gjennom en krevende tid. Vi har håndtert den største migrasjonskrisen siden annen verdenskrig, og vi har vært utsatt for det mest alvorlige oljeprisfallet på 30 år.

En av våre aller viktigste næringer ble hardt rammet da oljeprisen ble mer enn halvert i 2014. La det ikke være noen tvil om at dette sjokket påvirket norsk økonomi kraftig: Over 40 000 arbeidsplasser forsvant i petroleumsrelaterte næringer. Investeringene på norsk sokkel falt med nesten 30 pst. Mange mistet jobben. Enda flere kjente uro for sin og sin families økonomi.

Det å ha en jobb å gå til er viktig for oss alle. Det er viktig for den enkelte, og det er viktig for Norge. Derfor er det også grunn til å glede seg over at den vanskeligste perioden nå er bak oss.

Veksten i norsk økonomi er på vei opp. Ledigheten går ned, og det skapes flere jobber.

Politikken har virket, men jobben er ikke gjort. Foran oss står store utfordringer som må løses:

- Vi blir flere eldre, og vi lever lenger. Det er bra. Men en eldre befolkning bidrar også til at en mindre andel av oss jobber og betaler skatt.
- Oljenæringen vil være viktig for norsk økonomi i mange år fremover, men vi kan ikke basere oss på at den vil være en like sterk drivkraft til veksten i økonomien fremover.

Det er bakteppet for budsjettet vi legger frem i dag.

Det er god vekst i økonomien. Over hele landet kommer ledige hender i arbeid. Bedriftene melder om optimisme og investeringslyst, og de vil ansette flere. Vår viktigste oppgave er å legge til rette for at optimismen vedvarer, at investeringene kommer, at folk føler seg trygge fordi de har en jobb å gå til, og fordi de ser lyst på sin egen økonomiske fremtid.

Det var riktig å bruke mer penger for å bidra til aktivitet og omstilling etter oljeprisfallet. Nå er det riktig å ta et steg tilbake, slik at de gode kreftene får virke.

Når den økonomiske aktiviteten nå skyter fart og veksten blir mer selvgående, må staten gi mindre gass for ikke å svekke norske bedrifters evne til å konkurrere internasjonalt. Derfor normaliserer vi finanspolitikken og legger opp til et nøytralt statsbudsjett for 2018. Bruken av oljeinntekter øker reelt med 6 mrd. kr og utgjør 2,9 pst. av Statens pensjonsfond utland.

Vi prioriterer tiltak som både trygger og videreutvikler velferdsordningene våre, og som gjør oss bedre rustet til å møte de utfordringene som vi vet vil komme i fremtiden.

Vi fortsetter å modernisere og omstille Norge. Vi skal bli smartere og mer nyskapende. Vi skal fortsette å fornye, forenkle og forbedre offentlig sektor. Vi skal ha bedre kvalitet og mer velferd ut av hver skattekrona vi bruker. Forsvaret skal styrkes, infrastrukturen skal fornyes, og sykehus skal bygges. Vi skal skape en enklere hverdag for folk flest, og vi skal legge til rette for nye, lønnsomme arbeidsplasser i et næringsliv som blomstrer.

Statsbudsjettet for 2018 er et trygt og fremtidsrettet budsjett. Det er et budsjett for økonomisk vekst, flere i jobb og et bærekraftig velferdssamfunn.

Vår viktigste ressurs, arbeidskraften, skal bli enda bedre kvalifisert. Gjennom en sterk satsing på forskning og utdanning bidrar vi til omstilling og økt produktivitet. Det skal bygges mer vei og bane, slik at det blir enklere for folk å komme seg på jobb, og slik at varene kommer raskere frem til kundene.

Det skal lønne seg å jobbe, skape og investere i Norge. Når vi legger til rette for å skape flere lønnsomme arbeidsplasser og hjelper dem som står utenfor, sikrer vi at enda flere får glede av mulighetene som det norske samfunnet byr på. Når ledige hender kommer i jobb, går skatteinntektene opp og trygdeutgiftene ned. Vi får mer rom til å bygge landet videre.

Vi investerer i politi og forsvar – for økt trygghet i hverdagen og bedre beredskap i en usikker tid.

Vi satser på helsetjenester og velferd i kommunene. Vi kutter ventetider, utvider tilbud og hever kvaliteten.

Vi prioriterer innsats mot barnefattigdom og styrker barnevernet.

Arbeidet med tidlig innsats i skolen forsterkes.

Vi vil hjelpe langtidsledige og arbeidssøkende under 30 år.

– Slik styrker vi velferden i dag og trygger Norge for fremtiden.

Oljeprisfallet ga store negative ringvirkninger. Det siste året har pilene snudd: Ledigheten faller over hele landet, også på Sør- og Vestlandet. Sysselsettingen stiger. Fremover venter vi at den vil øke mer enn befolkningen, slik at andelen som jobber, kan øke.

Regjeringen har brukt finanspolitikken målrettet til å øke aktiviteten i økonomien og skape flere jobber. Lav rente har gitt drahjelp og understøttet en svakere krone. Partene i arbeidslivet har tatt ansvar og vist moderasjon. Dette har ført til at norske bedrifter er betydelig mer konkurransedyktige nå enn for få år siden. Sjømat- og turistnæringen er eksempler på bransjer som nyter godt av denne utviklingen.

I tillegg har næringslivet selv vist en imponerende evne og vilje til omstilling. I oljenæringen, f.eks., har vi bedrifter som har effektivisert og kuttet kostnader, slik at de leverer lønnsomhet til en betydelig lavere oljepris enn for noen år siden. For eksempel kan Johan Castberg-prosjektet nå drives lønnsomt til en oljepris så lav som 35 dollar per fat, ned fra over 80 dollar i den tidlige planleggingsfasen.

Oppsvinget i økonomien ser ut til å komme raskere enn ventet. Den økonomiske veksten ligger an til å bli 2 pst. i år. Det er en dobling fra i fjor og betydelig høyere enn vi så for oss da vi la frem revidert nasjonalbudsjett i mai. I løpet av de neste par årene vil oppgangen bli forsterket av bedre kjøpekraft i husholdningene og større investeringer på sokkelen.

I tillegg vil vi sannsynligvis se at effektene av bedre konkurranseevne gjør seg mer gjeldende i form av økt eksport og investeringsvekst også på fastlandet. Allerede neste år vil veksten i norsk økonomi være sterkere enn den historiske trenden.

Også landene rundt oss er preget av bedring, optimisme og økonomisk vekst. Det er godt nytt for Norge. Men det finnes også usikkerhetsmomenter.

Utenfor våre grenser er det særlig utsiktene for den økonomiske politikken hos viktige handelspartnere, som USA og Storbritannia, som skaper usikkerhet. Proteksjonisme utgjør en betydelig risiko for den økonomiske veksten både globalt og i Norge. Vi har, som de fleste andre land, spesialisert oss på å produsere noen

varer fordi vi har gode forutsetninger for å produsere dem – først fisk og tømmer, så aluminium og andre metaller og etter hvert olje og gass. Varene har vi solgt i et internasjonalt marked. De varene som andre land har bedre forutsetninger for å produsere, kjøper vi. På den måten får vi mest mulig igjen for ressursene våre.

Frihandel er ikke bare viktig for arbeidsplassene på sokkelen. At vi kan selge våre varer i et åpent, internasjonalt marked, er like viktig for oppdrettsanlegget i Bremnesfjorden og aluminiumsfabrikken i Årdal. Tendensten vi ser til økt proteksjonisme, er en direkte trussel for norske distriktsarbeidsplasser. Derfor er utviklingen bekymringsfull. Vår velstand er bygd på handel med utlandet og frie markeder.

Her hjemme finnes det usikkerhetsmomenter på begge sider. Som i mange andre land er det en del husholdninger som har mye lån i forhold til inntekt. Der som mange begynner å stramme inn på forbruket samtidig, f.eks. ved å betjene høyere rentekostnader, kan det bidra til å bremse oppgangen i norsk økonomi.

På den andre siden kan næringslivet komme til å investere mer enn vi ser for oss fremover. Etter en periode med svak vekst kan det fort skje. Da kan veksten i norsk økonomi bli sterkere enn vi anslår.

I perspektivmeldingen viste vi at Norge står overfor betydelige utfordringer når vi skal finansiere velferdsordningene våre i fremtiden.

Men vi har et godt utgangspunkt. Forskjellene i Norge er klart mindre enn i de fleste andre land. Vi har et godt samfunn med ordninger som gir like muligheter. Det skal vi ta vare på. Vi har solide statsfinanser, et produktivt næringsliv og en høyt utdannet arbeidsstyrke. Bærekraftige velferdsordninger krever likevel innsats på flere områder. Flere i jobb er viktig, men ikke nok. Vekstevnen i økonomien må bedres. Vi må få mer ut av skattebetalernes penger. De skal ikke sløses med, men investeres i velferd og vekst. For å få bedre tjenester og mer ut av ressursene i offentlig sektor har vi gjennomført reformer i kommunesektoren, i politiet, av jernbanen og høyskolene.

Vi vil fortsette reformarbeidet. Det blir ingen reformpause. Vi viderefører ABE-reformen for mindre byråkrati og mer effektiv offentlig sektor. Den ventes å gi årlige innsparinger på 1,7 mrd. kr fremover. Det gir mer penger til prioriterte formål.

Regjeringen arbeider også målrettet for å forenkle hverdagen for folk flest og for næringslivet. Vi digitaliserer og tar i bruk ny teknologi, slik at det oppleves mer brukervennlig og mindre tidkrevende å forholde seg til offentlig forvaltning. Det blir bedre å være innbygger i Norge når man kan hente medisiner sine på et hvilket som helst apotek på grunn av e-resept, og når utgiftene utover frikortgrensen automatisk blir refundert.

Det blir både billigere og mer attraktivt å være bedrift når reguleringen og rapporteringen blir enklere. I denne regjeringsperioden har vi redusert de årlige kostnadene for næringslivet med nesten 9 mrd. kr. Regjeringen vil gjennomføre nye IKT- og digitaliseringstiltak i offentlig forvaltning i 2018. Med digitalisering og stadig mer avansert teknologi kommer det fantastiske muligheter. Med velferdsteknologi kan vi levere bedre og tryggere omsorg. Nye digitale verktøy skaper nye metoder for å stille diagnoser og mer effektive arenaer for utdanning og kommunikasjon. Samtidig blir vi stilt overfor krevende valg. Vi må være villige til å endre oss, omstille oss.

Robotisering, sensorteknologi, tingenes internett, stordata og kunstig intelligens vil påvirke hverdagen vår og arbeidslivet. Med teknologi kan bedrifter produsere billigere, bedre og mer miljøvennlig og samtidig legge grunnlaget for nye næringer og arbeidsplasser i Norge.

I sommer besøkte jeg Vesteraalens. De lager, som alle vet, veldig gode fiskeboller. Nå bygger de ut et nytt foredlingsanlegg for fisk på Sortland. Det betyr nye jobber i Nord-Norge og økt verdiskaping for hele landet. For dette selskapet har ny teknologi og bedre rammebetingelser gjort det lønnsomt å bygge opp produksjonen i Norge.

Lignende historier hører vi fra flere bransjer. Investeringer i kunnskap og teknologi gir oss et konkurransefortrinn, enten det dreier seg om møbelindustrien, verftene eller de tallrike leverandørene til oljeindustrien.

Arbeidet med å løfte norsk økonomi skjer hver dag – over hele landet. Trygge og gode arbeidsplasser som skaper overskudd over tid, er en bærebjelke for det norske velferdssamfunnet. Derfor kan velferd aldri settes opp mot verdiskaping – det ene forutsetter det andre. Nettopp derfor må bedriftene settes i stand til å skape mer, ikke skatte mer. Det må lønne seg å jobbe og skape arbeidsplasser. Rammeverket for norske bedrifter må være tilpasset en stadig tøffere internasjonal konkurranse. Siden vi overtok, har vi redusert skatter og avgifter med om lag 23 mrd. kr. Både folk flest og bedriftene har fått lettelser. I dette budsjettet følger vi opp sentrale punkter i skattereformen som et bredt flertall på Stortinget sluttet seg til i 2016.

Regjeringen foreslår nye netto lettelser i skatter og avgifter på til sammen 3 mrd. kr. i 2018. Aller viktigst er forslaget om ytterligere lettelser i skattesatsen på alminnelig inntekt for selskaper og personer. Vi reduserer inntektsskatten til 23 pst. Når man får bestemme over en større del av sin egen inntekt, blir det litt mer attraktivt å jobbe. Når man får lavere skatt på sist tjente krone, blir det attraktivt å jobbe litt mer. Derfor foreslår vi å senke marginalsatten på lønn for de aller fleste og mest for dem med lavest inntekt.

Selskapsskatten kuttes også til 23 pst. I tillegg reduserer vi formuesskatten på aksjer og driftsmidler. Verdsettelsesrabatten, som et samlet storting stiller seg bak, økes til 20 pst.

Vi trenger et sterkt norsk eierskap i næringslivet vårt. Det skal lønne seg å investere og produsere i Norge.

Eiendomsskatten er en belastning for mange produksjonsbedrifter. Å betale eiendomsskatt på maskiner er et ekstra lodd til denne byrden. Når vi foreslår å fjerne eiendomsskatten på maskiner og tilbehør, er det mange hjørnesteinsbedrifter blant vinnerne.

Forutsigbarhet og stabile rammebetingelser er viktige forutsetninger for at både bedrifter og innbyggere skal kunne planlegge sin økonomi. Vi foreslår derfor å halvere grensen for maksimal sats på eiendomsskatt fra 2 promille til 1 promille for det året skatten innføres, og at den heretter bare kan økes med inntil 1 promille i året, ikke 2.

Regjeringen fremmer også forslag om å gjeninnføre differensiert arbeidsgiveravgift for transport og energi fra årsskiftet. Vi har jobbet lenge mot EU for å få til dette, og i sommer fikk vi gjennomslag.

For å trygge velferden er vi nødt til å gjennomføre reformer, også når disse er krevende på kort sikt. Skattereformen handler om å sikre et helhetlig, effektivt og godt tilpasset skattesystem. Derfor foreslår vi nå noen endringer.

Vi vil avvikle skattekasse 2, fordi den svekker incentivene til å jobbe. Det er minst én innvandrers i de fleste ekteparene som skattlegges i denne klassen. Å avvikle skattekasse 2 vil fremme likestilling, arbeidsdeltagelse og integrering. Innvandrerfamilier er overrepresentert i gruppen med familier med vedvarende lavinntekt. Det skyldes at kvinnen ofte har lav eller ingen inntekt. Å avvikle skattekasse 2 vil gjøre det mer attraktivt for innvandrerkvinner å ta lønnet arbeid. Da vil færre familier bli værende i en situasjon med lav inntekt, og vi bidrar til å bekjempe barnefattigdom.

Vi foreslår at den lave satsen i merverdiavgiften økes fra 10 pst. til 12 pst. Ved å øke den lave momssatsen og heller gi skattelettelse på inntekt skattlegger vi forbruk fremfor arbeid og sparing. Det er en endring i retning av et skatteopplegg som er tilpasset de utfordringene vi står overfor.

I tillegg endres fradragreglene for utgifter til kost og losji, slik at de i større grad vil gi fradrag for reelle merutgifter ved pendling. En betydelig andel av dem som krever fradragene, er pendlere fra EØS-land, og det er avdekket omfattende svindel, juks og misbruk av ordningen. Regjeringen foreslår å fjerne fradraget til kost hvis det kan tilberedes mat i pendlerboligen. For andre pendlere bevares ordningen som i dag. Mange av dagens fradrag og særordninger ble innført i en annen tid. Fradraget for

kost og losji ble innført i 1927. I dag har pendlere mulighet til å lage mat i pendlerboligen. Maten koster ikke lenger vesentlig mer enn hjemme, og grunnlaget for fradraget har dermed falt bort. Når samfunnet er i endring, må skattesystemet fornyes.

Delingsøkonomiutvalget har foreslått å innføre skatt på korttidsutleie av del av egen bolig. Regjeringen følger opp dette med forslag om å fjerne skattefritaket for utleieforhold som varer mindre enn 30 dager. Det vil gi hoteller og andre tradisjonelle overnattingsvirksomheter like konkurransevilkår som de som leier ut boligen sin gjennom tjenester som Airbnb. Men mange husholdninger finansierer boligen sin delvis gjennom å leie ut deler av den. Det er viktig for regjeringen at husholdningene har en forutsigbarhet i sin økonomi. For langtidsutleie, altså over 30 dager, vil derfor skattleggingen være akkurat som i dag.

Regjeringen har ambisiøse mål i klima- og miljøpolitikken. Etter fire år i samarbeid med Kristelig Folkeparti og Venstre er utslippene på vei ned og innsatsen for å ta vare på naturen på vei opp. Vi satser på utvikling av ny klimateknologi, på utbygging av kollektivtrafikk og jernbane. Vi har blitt enige om en grønnere retning på bilavgiftene, og vi har blitt enige om et nytt klimamål for Norge. Vårt bidrag til Paris-avtalen er å redusere klimagassutslippene med 40 pst. frem mot 2030. Det er et taktskifte i norsk klimapolitikk.

Før sommeren la regjeringen frem en strategi for hvordan vi kan oppfylle Norges forpliktelser. Over 80 pst. av klimagassutslippene i Norge er dekket av kvoteplikt og/eller CO₂-avgift. I samarbeid med EU skal vi nå 2030-målet for ikke-kvotepliktige utslipp. Vi skal nå målet med hovedvekt på å redusere de innenlandske utslippene og med nødvendig bruk av fleksibiliteten i EU-regelverket.

Norge er i dialog med EU om en avtale om felles oppfyllelse av klimaforpliknelsen. I tillegg ønsker vi å samarbeide med andre europeiske land om utslippsreduksjoner innen sektorer som ikke er omfattet av kvotesystemet.

En grønn omlegging av avgiftene er også et viktig bidrag i arbeidet med å omstille og modernisere Norge.

Regjeringen forsterker klima- og miljøinnretningen på avgiftssystemet, slik at det fremmer klimavennlige investeringer og incentiver til å ta i bruk ny og moderne teknologi.

CO₂-avgiften innrettes mer kostnadseffektivt ved å fjerne fritak og lave satser. Vi har gjennom flere budsjetter lagt om engangsavgiften for biler i miljøvennlig retning. Dette har gitt resultater. Det ruller stadig flere moderne og miljøvennlige biler ute på veiene. Utslippene går kraftig ned.

Stortinget har et uttalt mål om å redusere gjennomsnittlig CO₂-utslipp for nye biler til 85 gram per km. Vi ligger an til å nå dette målet tre år før tiden. For å redusere utslippene fra transportsektoren ytterligere skal det også bli mer attraktivt å velge offentlig transport. Vi foreslår å øke tilskuddet til viktige kollektivprosjekter i de største byene, og vi fortsetter det historiske løftet for jernbanen i Norge.

Regjeringen har levert en historisk satsing på samferdsel. Siden 2013 har bevilgningene økt med 26 mrd. kr, en økning på over 60 pst.

Nasjonal transportplan svarer på store utfordringer i norsk infrastruktur og legger til rette for enklere, raskere og mer miljøvennlig transport. Regjeringen følger opp planen og foreslår en reell økning på 3 mrd. kr fra 2017 til vei, jernbane og kollektivtrafikk. Bedre fremkommelighet forenkler logistikken i et langstrakt land. Når vi satser tungt på vedlikehold og bygging av ny og moderne infrastruktur, fremmer vi et konkurransedyktig, produktivt og lønnsomt næringsliv. Og vi legger til rette for velfungerende bo- og arbeidsmarkeder over hele landet. Hverdagen blir enklere – for dem som leverer varer og tjenester til kunden, for dem som pendler til jobb, for dem som henter i barnehagen, for dem som kjører til hytta. Hverdagen blir enklere for oss alle.

Budsjettforslaget legger til rette for utbedring og oppstart av flere veiprojekter. Norske veier skal bli tryggere, avstandene kortere. Vi har mye å ta igjen etter mange år med for lite penger. Med nødvendige reformer skal de trygge veiene komme raskere og billigere til folk. Vi har ikke råd til å sløse. Derfor har regjeringen tenkt nytt. I 2015 ble Nye Veier opprettet. Selskapet skal bygge, drifte og vedlikeholde flere veistrekninger. De skal utfordre etablerte standarder og tenke nytt i måten man bygger vei på. Målet er å få mer vei ut av hver krone vi bruker. Det vil gagne folk som ferdes på veien, og det kan bety store besparelser for samfunnet. Selskapet kan allerede vise til gode resultater, og i tråd med regjeringens ambisjon foreslår vi å øke det årlige tilskuddet betydelig, til 5,3 mrd. kr fra og med 2018.

Samtidig som vi skal bygge mer vei, må vi forvalte de veiene vi har. I budsjettforslaget foreslås det penger til å redusere vedlikeholdsetterslepet også i 2018.

Regjeringen er opptatt av at hver og en av oss skal kunne leve det livet vi ønsker å leve, og føle oss trygge. Derfor har vi gjort en betydelig innsats for trygghet og beredskap, og det fortsetter vi med.

Vi satser på politiet. Vi har økt antall politistillinger og er på god vei til å nå målet om 2 politifolk per 1 000 innbyggere.

Nærpolitireformen legger til rette for et handlekraftig og moderne politi over hele landet. Større enheter i distriktene gir høyere kompetanse. Da blir politiet bed-

re i stand til å håndtere mer organisert og alvorlig kriminalitet. Smartere organisering frigjør også flere ressurser til synlig og tilgjengelig politi, som skaper trygghet der folk bor og ferdes. Vi vil investere i et nasjonalt beredskapssenter for at politiet skal kunne reagere raskere og mer effektivt når noe skjer. Dette blir et paradigmeskifte for norsk beredskap. Treningsfasiliteter og bedre lokalteter vil skjerpe samhandlingen mellom beredskapsaktørene og heve kvaliteten hos dem vi er avhengige av når krisen er ute.

Regjeringen kjøper tre nye politihelikoptre. De vil være et uvurderlig verktøy både for overvåking under pågående operasjoner og for å frakte spesialstyrker som må settes hurtig inn.

Når politiet får bedre muligheter til å bekjempe kriminalitet, er det også avgjørende at det finnes tilstrekkelig med fengselsplasser. Da regjeringen overtok, var soningskapasiteten sprengt, og over 1 200 personer sto i soningskø. I 2015 inngikk vi derfor en avtale om leie av fengselsplasser i Nederland. Avtalen har fungert godt, og regjeringen foreslår nå å forlenge den med ett år. I tillegg øker vi kapasiteten her hjemme. Vi har utvidet fengsle- ne ved Ullersmo og Eidsberg med over 180 soningsplas- ser, og vi har satt i gang bygging av nytt fengsel i Agder. Når dette står ferdig i 2020, vil Norge ha 300 nye lukkede fengselsplasser. I dag er soningskøen kraftig redusert. Tiltakene har virket.

Men det er ikke bare på justisfeltet regjeringen øker tryggheten for folk flest. Et godt forsvar av landet er en av statens kjerneoppgaver for å sikre vår frihet og Norges suverenitet.

Vi lever i en tid med mer usikkerhet. Ute i verden møter vi en ny sikkerhetspolitisk situasjon. Forsvarets evne til å håndtere krise og konflikt – i egne og alliertes nær- områder – må prioriteres høyt. Både beredskapen og den operative evnen må svare til det trusselbildet vi møter.

Denne regjeringen overtok et forsvar som var preget av et stort og mangeårig etterslep på vedlikehold, reser- vedeler og beredskap.

Vi er opptatt av å styrke vår nasjonale forsvarsevne. De siste årene har det derfor blitt bevilget store beløp for å redusere etterslepet, og fjorårets statsbudsjett repre- senterte et forsvarspolitisk taktiskifte. Stortinget har ved- tatt en ny langtidsplan for forsvarssektoren. Det er en ambisiøs plan som det vil ta tid å gjennomføre. Men må- lene er klare. Vi skal redusere reaksjonstiden, øke aktivi- teten, få flere besetninger og fortsette å bedre beredska- pen. Vi ser effektene allerede: Nå øver vi mer, flyr mer og seiler mer.

I dette budsjettet styrker vi satsingen ytterligere og fortsetter å øke Norges forsvarsevne.

Regjeringen foreslår å bruke ca. 55 mrd. kr på forsvarsformål i 2018. Bevilgningene til formål som gjelder langtidspanen, øker med 2,5 mrd. kr fra inneværende år.

Vi starter på flere store investeringer i nytt og moderne materiell for å bygge et forsvar som skal kunne møte dagens og morgendagens trusselbilde. Vi prioriterer særlig styrking og tilstedeværelse av Forsvaret i nord. Vi setter av betydelige midler til bemanning og øvingsaktivitet i forsvarsgrenene og Heimevernet. Vi skal fortsette å rekruttere, trene og utruste dyktige norske soldater. Dette trygger Norge for fremtiden.

I 2015 kom det over 31 000 asylsøkere til Norge. Så langt i år har det kommet omtrent 2 000. Med økt kontroll ved yttergrensene, en streng asyl- og innvandringspolitikk og tydelige signaler til grunnløse asylsøkere har vi fått bedre kontroll på migrasjonen.

Regjeringen vil fortsette å føre en streng, rettferdig og forutsigbar innvandringspolitikk.

Det legges nå ned en betydelig innsats for integrering rundt omkring i landet. Regjeringen mener at tydelige krav til egeninnsats bør ligge til grunn for integreringspolitikken, og vi vil fortsette å arbeide for dette fremover.

Regjeringen legger også til rette for at politiet kan øke innsatsen for ungdom i Oslo sør. Dette skal gi bedre integrering og redusert kriminalitet i et område som ofte har opplevd utfordringer.

God helse er viktig i alle menneskers liv og en viktig investering for samfunnet. Å levere på helseområdet har vært en prioritering for regjeringen fra dag én.

Målet vårt er å skape en helsetjeneste der pasientene får større valgfrihet og slipper å vente unødvendig lenge i kø. Over 2 000 pasienter har benyttet seg av fritt behandlingsvalg.

Valgfrihet skal være grunnleggende i den offentlige helsetjenesten – fordi det fører til at tjenestene blir bedre, fordi det reduserer køer, og, viktigst av alt, fordi det respekterer at vi mennesker er forskjellige.

70 000 færre mennesker står i helsekø. Ventetiden er redusert og skal bli enda

kortere. Jeg er stolt over at vi fortsetter å levere gode helsetjenester i Norge. Det å skape pasientens helsetjeneste er ingen enkel oppgave. Sykehusene er blant de største og mest kompliserte virksomhetene vi har. Mange av våre sykehus er den største arbeidsgiveren og arbeidsplassen i sitt område. Sykehusene påvirker hele samfunnet rundt seg.

I 2018 legger vi opp til en fortsatt god aktivitetsvekst – for å tilby pasienter mer effektiv og tryggere behandling, for å tilby alle likeverdige helsetjenester av god kvalitet.

Vi bevilger, vi prioriterer, og vi bidrar med nye løsninger.

Regjeringen har styrket kreftbehandlingen vesentlig de fire siste årene. Nær sju av ti kreftpasienter som er med i pakkeforløp for kreft, får nå behandling innen fastsatt tid.

Nå vil vi starte arbeidet med et nasjonalt program for screening av tarmkreft. Tarmkreft er blant sykdommene som tar flest liv, men samtidig en av få som kan oppdages før det utvikler seg til kreft. Med dette vil vi kunne redusere dødelighet og spare mange mennesker for mye lidelse.

En god helsepolitikk betyr også gode og moderne sykehusbygg. Det er viktig for pasientene, for de ansatte og for de pårørende.

I budsjettet for 2018 foreslår regjeringen at det gis investeringslån til nytt sykehus i Nordmøre og Romsdal, til nytt klinikkbygg ved Radiumhospitalet og til modernisering og utbygging av sykehuset i Haugesund. I året som kommer, vil også arbeidet med nytt sykehus i Drammen sette fart. Det pågår altså en betydelig oppgradering av landets sykehus, i alle regioner.

Fra første dag i regjering sa vi at mennesker med psykiske helseutfordringer og rusavhengighet skal prioriteres. De som er motivert for rusbehandling, skal få hjelp så fort som mulig. Derfor legger vi til rette for særlig vekst innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling, og vi vil gi kommunene 300 mill. kr til å styrke tilbudet til personer med rusproblemer.

Dette er en oppfølging av Opptrappingsplanen for rusfeltet. Planen har en økonomisk ramme på 2,4 mrd. kr i perioden 2016–2020 og gir et kraftig løft for behandling, bolig, helsehjelp, tidlig innsats og ettervern. Det handler om å få en endring til det bedre for den rusavhengige. Det handler om å skape gode og helhetlige tjenester.

Helse- og omsorgstjenester er ikke bare til for å behandle sykdom. De skal gi mulighet til å mestre, til å ha en god hverdag og et meningsfylt liv. I 2018 vil vi starte et forsøk med primærhelseteam der fastlege, sykepleier og helsesekretær jobber sammen for å gi pasienten best mulig hjelp ut fra den enkeltes behov. På den måten vil kronisk syke og mennesker med sammensatte helseproblemer få bedre tilbud, slik at de lettere kan mestre hverdagen.

En enklere hverdag er også viktig i eldreomsorgen. Å bli gammel er noe man skal kunne glede seg til. Folk skal kunne leve godt hele livet.

Det er mye bra i eldreomsorgen. Men noen steder er vi ikke gode nok. Med kvalitetsreformen Leve hele livet fokuserer vi på de grunnleggende forholdene som oftest svikter i tilbudet til eldre: mat, aktivitet og felleskap, helsehjelp og sammenheng i tjenestene. Vår viktigste mål

i eldreomsorgen er at de eldste – våre foreldre og beste-foreldre – får bedre helsetjenester og bedre pleie. Gjennom perioden har vi lagt til rette for 10 600 heldøgns omsorgsplasser. Nå gir vi investeringstilskudd til 1 800 til.

Det gikk altfor lenge altfor trått med bygging av sykehjemsplasser i kommunene. Vi vet hvorfor. Kommunene syntes de ble sittende med en altfor stor del av regningen. For å få fart på byggingen tar staten halve regningen. Det har gitt resultater. Vi har sett en kraftig økning i søknader fra kommunene, de vil bygge flere nye sykehjemsplasser.

Fra 2021 betaler ikke staten lenger for oppussing av gamle plasser, kun for nye sykehjemsplasser. Denne omleggingen er viktig. Vi blir stadig flere eldre og trenger nye plasser. Det holder ikke lenger bare å oppgradere dem vi har. Aldri før har kommunene hatt bedre mulighet til å bygge flere sykehjemsplasser. Jeg håper de griper den.

Alle skal få glede av mulighetene det norske samfunnet byr på. Derfor skal vi styrke hjelpen til dem som står utenfor. Vi prioriterer innsats mot barnefattigdom med målrettede tiltak. Den viktigste enkeltfaktoren for å hindre at barn vokser opp i fattigdom, er at foreldrene har jobb. Målet vårt er todelt: å forebygge at fattigdom går i arv, og å bedre barns livskvalitet her og nå.

Regjeringen styrker barnevernet for å sikre at alle barn får likere muligheter. Ansatte i barnevernet har selv vært tydelige på at de trenger mer kompetanse og bedre tiltak i oppfølgingen av utsatte barn og familier. Derfor foreslår vi økt innsats for bedre kvalitet og kompetanse i det kommunale barnevernet.

For å gi barn i barnevernet bedre helsehjelp vil vi også bedre det psykiske helsetilbudet. Disse barna har behov for både omsorg fra barnevernet og behandling fra helsetjenesten. Da må vi sørge for bedre samhandling, tilgjengelighet og større kapasitet. Slik skal barna få bedre mulighet til å klare seg godt også senere i livet.

Kommunene har hatt sterk inntektsvekst de siste årene og god økonomi. Vi må tilbake til forrige årtusen for å finne et bedre resultat for norske kommuner enn i 2016. En sunn og forutsigbar økonomi er viktig for at kommunesektoren kan ivareta og videreutvikle sine oppgaver:

- en trygg start på livet i barnehagen og skolen
- riktig hjelp til riktig tid for dem som trenger det
- en verdig eldreomsorg
- gang- og sykkelveier, slik at barna kommer trygt til skole og fritidsaktiviteter

Under denne regjeringen har kommunene fått en betydelig realvekst i sine inntekter. I tillegg har skatteinntektene i kommunesektoren vært langt høyere enn ventet de siste årene. Budsjettforslaget for 2018 innebærer

en reell vekst i kommunenes frie inntekter på nesten 3,8 mrd. kr og en vekst i samlede inntekter på 4,6 mrd. kr. Regjeringens budsjettforslag setter kommunene i stand til å tilby flere og bedre velferdstjenester, til å skape levende lokalsamfunn i hele landet.

Kunnskap er selve fundamentet i et samfunn og nøkkel til en trygg fremtid for hvert enkelt menneske. Hvis vi lykkes med å skape barnehager som gir en god start på livet, en skole der elevene lærer enda mer, og en utdannings- og forskningssektor av høy kvalitet, har vi lagt det viktigste grunnlaget for at Norge også i fremtiden skal være et konkurransedyktig land der det er godt å leve.

Regjeringen vil ha en skole som ser hver enkelt elev og tar vare på barns lærelyst. For mange elever går ut av grunnskolen med svake grunnleggende ferdigheter. Vi må forsterke den tidlige innsatsen. Regjeringen vil derfor pålegge kommunene å gi intensiv opplæring til elever på 1.–4. trinn som henger etter i lesing, skriving og regning. For at kommunene skal kunne følge opp denne plikten, må det følge penger med. Regjeringen vil videreføre tilskuddet på over 1,3 mrd. kr til flere lærere i småskolen.

Det er først og fremst lærerne som utgjør en forskjell for elevenes hverdag, trivsel og læring. Siden skoleåret 2014–2015 har mer enn 20 000 lærere fått tilbud om videreutdanning. Med forslaget til budsjett for neste år vil rundt 5 500 nye lærere få tilbud om videreutdanning neste år. Lærerloftet er en historisk satsing på kompetanseheving for lærere og skoleledere.

Å forberede Norge på fremtiden handler også om å legge til rette for at flere tar utdanning og fullfører den. Det arbeidsmarkedet vi går i møte, vil trenge alle typer mennesker, ikke minst de faglærte. Derfor fortsetter regjeringen å satse på yrkesfagene. Vi foreslår over 70 mill. kr mer til å øke kvaliteten, rekrutteringen og antallet lærlingplasser og opprette nye studieplasser i fagskolene. Med dette budsjettet viser vi at vi mener alvor når vi sier at yrkesutdanning er like viktig som universitetsutdanning. De yrkesfaglige linjene skal styrkes. Flere elever må få mulighet til å skifte ut skolebenken med dreiebenken.

I sommer fikk studentene for første gang utbetalt studiestøtte i juni. Nå foreslår regjeringen at heltidsstudenter i høyere utdanning og fagskole skal få utbetalt støtte for om lag én uke til fra våren av. Dette er i tråd med planen om gradvis opptrapping til elleve måneders studiestøtte.

I budsjettet for 2018 foreslår vi også å øke bevilgningen til ordninger som skal sikre god norsk deltakelse i EUs rammeprogram for forskning, Horisont 2020. En sterk satsing på høyere utdanning og forskning er både en forutsetning og et virkemiddel for et mer konkurran-

sedyktig næringsliv, grønnere arbeidsplasser og flere verdensledende fagmiljøer.

Livsvitenskap er en av hovedsatsingene i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Regjeringen foreslår 50 mill. kr til startbevilgning for et nytt bygg for livsvitenskap ved Universitetet i Oslo.

Med regjeringens budsjettforslag er alle tallfestede mål i langtidsplanen i denne perioden oppfylt. Regjeringens foreløpige anslag for bevilgning til forskning og utvikling i 2018 er på hele 35,4 mrd. kr.

I budsjettet fortsetter også den sterke satsingen på kunnskap, forskning og innovasjon i bedriftene. I 2018 er det foreslått å bruke 4,2 mrd. kr mer til næringsrettet forskning og innovasjon enn i 2013. Det inkluderer bl.a. SkatteFUNN-ordningen og den nye ordningen med skatteincentiv for oppstartsbedrifter.

Vi trenger flere gründere i Norge. Satsingene i dette budsjettet vil være et godt bidrag til arbeidsplasser og verdiskaping i årene som kommer.

I møte med det mest alvorlige fallet i oljeprisene på 30 år har regjeringen de siste årene brukt finanspolitikken aktivt for å motvirke arbeidsledighet. Næringslivet har vist en imponerende evne og vilje til omstilling, og vi har vært vitne til at partene i arbeidslivet har tatt ansvar og bidratt til å bedre konkurransekraften vår. Det har virket. Den økonomiske aktiviteten skyter nå fart.

Regjeringen legger nå til rette for at den positive utviklingen kan fortsette. Vi fører en ansvarlig økonomisk politikk som fremmer vekst, får flere i jobb og ivaretar et bærekraftig velferdssamfunn.

Vi fortsetter satsingen på samferdsel. Vi bygger mer vei og bane. Vi satser på forenkling, effektivisering og digitalisering av offentlig sektor. Vi legger til rette for fremtidens jobber ved å fortsette satsingen på kunnskap, forskning og innovasjon.

Vi fortsetter gjennomføringen av skattereformen. Vi reduserer skattene for å gjøre det mer lønnsomt å skape norske arbeidsplasser og å jobbe mer. Vi investerer i politiet og Forsvaret, for økt trygghet i hverdagen og bedre beredskap i en usikker tid.

Vi styrker kommunenes evne til å tilby flere og bedre velferdstjenester. Vi løfter innsatsen for sårbare barn, hjelper dem som står utenfor, og foreslår nye tiltak for å få flere tilbake i arbeidslivet.

Slik styrker regjeringen velferden i dag og trygger Norge for fremtiden.

Presidenten: Presidenten vil foreslå at det åpnes for en kommentarrunde, begrenset til ett innlegg fra hver partigruppe, med en taletid på inntil 3 minutter.

Etter hvert innlegg fra opposisjonspartiene gis finansministeren anledning til en kommentar på inntil 2 minutter. Deretter får representanten for opposisjons-

partiet mulighet til en sluttkommentar på inntil 2 minutter.

Videre foreslås det at det åpnes for en kommentar fra finansministeren eller statsministeren på inntil 3 minutter til slutt.

– Det anses vedtatt.

Presidenten anmoder om at kommentarrunden i sin helhet tas fra talerstolene på gulvet.

Trond Giske (A) [10:44:12]: La meg først gratulere finansministeren med gjenvalg. Jeg må innrømme at det var noen av oss som hadde håp om å kunne si «Morna, Jensen» i denne debatten. Isteden ble det «Morn igjen, Jensen», og det skal vi leve med.

Norge er på vei ut av den krisen som Fremskrittspartiet og Høyre mente vi aldri har vært i, og det er positivt. Men det skulle også bare mangle. Rekordlav rente, en svekkelse av kronkursen og svært moderate lønnsoppgjør bidrar kraftig. Pensjonister og arbeidstakere har opplevd lønnsnedgang, uføre og funksjonshemmede har opplevd kutt, samtidig som de rikeste har fått mer. Spørsmålet nå er: Sørger vi for at alle kan få ta del i oppgangen? Bruker vi veksten til å forberede Norge på fremtiden?

I trontaledebatten i går ble de store oppgavene i Norge beskrevet. I dag skulle ord gjøres til handling. En av tre som står utenfor arbeidsmarkedet – i går sa statsministeren at det viktigste, det aller viktigste, var å ruste mennesker for arbeidslivet. Da skulle man tro at statsbudsjettet hennes hadde en kraftig satsing på dette. Men nei, den er det knapt spor etter.

Ifølge NHO trenger vi 300 000 flere arbeidsplasser i løpet av ti år. Arbeiderpartiet har lansert en næringspolitisk plan for å nå dette målet. I statsbudsjettet er det knapt spor av en slik næringspolitisk satsing.

Hvert år går 15 000 ungdommer ut av skolen uten å fullføre videregående opplæring. Arbeiderpartiet har foreslått en massiv satsing på tidlig innsats og læreplass til ungdom. Igjen sa Høyre og Fremskrittspartiet seg enig, men i statsbudsjettet er det knapt merkbart. 100 mill. kr i øremerket innsats på tidlig innsats for elevene – 35 000 kr per skole – er kanskje penger til et ekstra dagsseminar for lærerne.

Eldreomsorgen kommer til å kreve mye av oss. Men Fremskrittspartiet og Høyre, som har gjennomført historiens største økning av oljepengebruken, har klart å gjøre dette uten å forberede oss på det sterkt økende antallet eldre som trenger en trygg omsorg.

Når det gjelder klima, hvor vi har etterlyst mer handling, større ambisjoner, ny teknologi – igjen er Høyre og Fremskrittspartiet enig, de snakker sågar om en bærekraftig velferd. Da skulle man tro at statsbudsjettet fulgte opp. Men nei, det er knapt merkbare tiltak.

Det er ingenting å si på regjeringens beskrivelse av alle oppgavene vi må løse. Men de gjør svært lite. Erna Solberg har helt rett, budsjettet er passivt. Ord følges ikke av handling.

Mitt spørsmål er: Hva er grunnen til at Siv Jensen ikke bruker dette økte handlingsrommet – de store ordene fra trontalen – til konkret handling i budsjettet, særlig at hun legger opp til et budsjett som har en yrkesdeltakelse som i de kommende årene ligger flatt, og andelen i jobb øker minimalt?

Statsråd Siv Jensen [10:47:26]: La meg først få lov å takke for gratulasjonen. Jeg får også gratulere Trond Giske med nye oppgaver som finanspolitisk talsmann for Arbeiderpartiet. Det blir nok mange dueller i tiden som kommer.

For det første er jeg glad for at Arbeiderpartiet deler regjeringens virkelighetsbeskrivelse. Men mange av de virkemidlene og tiltakene som representanten Giske etterlyser, er det jo proppfullt av i dette budsjettet. Grunnlaget for den veksten vi nå ser, er skapt gjennom flere års innsats i næringspolitikken, i skattepolitikken, i samferdselspolitikken, i forskningspolitikken, i utdanningspolitikken.

Alle disse tiltakene gir jo resultater. Nå ser vi at pilene snur. Vi ser at veksten tar seg opp. Vi ser at flere mennesker kommer i jobb. Det er gode nyheter. Det er et bilde vi skal forsterke, og derfor fortsetter vi å fase inn skattereformen. Derfor fortsetter vi å bevilge mer penger til å bygge infrastruktur. Derfor fortsetter vi å satse på forskning og utdanning.

Det er feil når representanten Giske hevder at vi ikke gjør nok for tidlig innsats i skolen eller for å få flere til å fullføre. Det er snarere tvert imot det regjeringen prioriterer. Vi prioriterer tidlig innsats i skolen, og vi har en kraftfull satsing på yrkesfagene. Jeg er helt enig i at flere må fullføre. Det er derfor vi også må heve statusen til disse utdanningene. Det gjør vi både gjennom å styrke innsatsen, gjøre utdanningen mer relevant og legge til rette for at flere fullfører.

Jeg er fornøyd med at vi satser på det, samtidig som vi har en offensiv klimasatsing. Arbeiderpartiet har jo ingenting å slå seg på brystet for når det gjelder å levere resultater i klimapolitikken. Det er under samarbeidet mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre at utslippene i Norge begynner å gå ned. Det er fordi vi har tatt i bruk gode og effektive virkemidler, som først og fremst handler om å belønne fremfor å bruke pisk.

Trond Giske (A) [10:49:27]: Jeg takker finansministeren for svaret.

I forrige periode sørget Fremskrittspartiet og Høyre for at vanlige folk fikk sju kroner dagen i skatteutt. De

rikeste fikk, ifølge VG, 160 ganger mer. Samtidig opplevde vi kutt i barnetillegget for uføre, kutt i bilstøtte for funksjonshemmede og kutt i sluttvederlaget for eldre arbeidsløse.

Arbeiderpartiet sa at vi kommer til å måtte velge tydeligere mellom velferd og skatteutt. I valgkampen sa Fremskrittspartiet og Høyre at det var helt feil, det var fortsatt mulig å styrke velferd kraftig og gi store skatteutt samtidig.

Budsjettets viktigste tabell står på side 52. Her beskrives handlingsrommet i årene framover, og der beskrives det som 4 mrd. kr i året. Det er knapt nok til å dekke opp transportplanen og forsvarsplanen. Når man har gjort det, er det null igjen i handlingsrom. Oppå dette lover Siv Jensen opptil 50 mrd. kr årlig i skatteutt. Det går rett og slett ikke i hop.

Det er riktig å sørge for at ulike formuesobjekter skattlegges likt. Derfor støttet vi og var med på bedriftsskattereformen. Men det er feil å gi netto skattelette til dem med store formuer. Derfor vil vi justere denne endringen med høyere satser.

Vi ser det allerede i budsjettet: kutt i distriktssatsingen, kutt i dagpenger, kutt i arbeidsmarkedstiltak, en stram kommuneøkonomi. KS sier i en pressemelding i dag at de mener budsjettet kan ramme folk med psykisk utviklingshemning, funksjonshemmede og folk med rusproblemer eller psykiske lidelser. Det verste er at Fremskrittspartiet og Høyre visste dette da de var på tv i valgkampen, for budsjettet var ferdig. Så når de sa at det ikke var noen motsetning mellom velferd og skatteutt, visste de om disse kuttene allerede.

Arbeiderpartiet kommer til å si nei til å redusere inntektene som dekker helse, eldreomsorg og skole. Vi kommer til å satse på et Norge med små forskjeller, at vi tar vare på hverandre, og at de som har mest, bidrar mest. Vi tror faktisk at det nye flertallet i Stortinget kommer til å være mest enig med oss, og vi gleder oss til en spennende budsjettthøst.

Nikolai Astrup (H) [10:51:58]: Jeg skjønner at representanten Giske er skuffet. Da han var næringsminister, tok han til orde for store kutt i formuesskatten, og det får han jo ikke med dette budsjettet.

Norge har vært igjennom krevende tider, men vi ser nå at pilene peker i riktig retning. Ledigheten er på vei ned, veksten er på vei opp, og det skapes nye jobber. Forslaget til statsbudsjett legger til rette for at den positive utviklingen kan fortsette, og innretningen på oljepengebruken er godt tilpasset situasjonen i norsk økonomi.

Selv om mye går godt i Norge, står vi fortsatt overfor noen store utfordringer som må løses. Lavutslippssamfunnet skal realiseres, offentlig sektor må moderniseres,

økonomien skal omstilles, og flere unge må løftes inn i arbeidslivet.

Statsbudsjettet for 2018 svarer godt på disse utfordringene. Regjeringen fortsetter å styrke sikkerhetsnettet for mange av dem som trenger vår felles hjelp aller mest. Pasienter som sliter med rus og psykiske lidelser, skal fortsatt prioriteres. Vi skal ha et kompetanseløft i barnevernet, og det skal satses mer på psykisk-helse-hjelp til barn i barnevernet. Den særskilte innsatsen for unge arbeidsledige under 30 år og langtidsledige som trenger et arbeidsrettet tilbud, skal videreføres.

I 2014 opprettet regjeringen en nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom. I 2018 skal det satses 224 mill. kr i denne ordningen som bl.a. skal bidra til at barn fra sosialt og økonomisk vanskeligstilte familier kan delta i ferie- og fritidsaktiviteter.

Noe av det viktigste vi som politikere kan gjøre, er å bidra til at barn får en god start på livet. Regjeringen styrker derfor arbeidet med tidlig innsats i barnehage og skole.

Neste års statsbudsjett inneholder en rekke tydelige prioriteringer på andre viktige områder. Regjeringen fortsetter satsingen på helse. Siden regjeringen tiltrådte, er helsekøene blitt betydelig kortere, og ventetidene er redusert. I 2018 skal ventetidene ytterligere ned, men regjeringen finner også rom til investeringer i sykehus i Drammen og Nordmøre og Romsdal, nytt klinikkbygg ved Radiumhospitalet, utbygging og modernisering av sykehuset i Haugesund og flere sykehjems- og omsorgsplasser.

En annen tydelig prioritering fra regjeringens side er samferdsel. Det historiske løftet på vei, bane og kollektivtransport som regjeringspartiene og Venstre og Kristelig Folkeparti står sammen om, videreføres i 2018-budsjettet. Opprustingen av Forsvaret fortsetter i 2018, i tråd med ambisjonene i langtidsplanen. Regjeringen bevilger også 660 mill. kr til nytt nasjonalt beredskaps-senter.

Regjeringen har styrt Norge trygt gjennom fire turbulente år med flyktningkrise og oljeprisfall. De fleste anslagene tilsier at den økonomiske oppturen nå fortsetter. Det er godt nytt, fordi økt økonomisk vekst betyr flere i arbeid. Flere i arbeid betyr økte inntekter og lavere utgifter for fellesskapet, mindre forskjeller og et mer bærekraftig velferdssamfunn.

Helge André Njåstad (FrP) [10:54:52]: Som representanten Giske lever eg godt med Siv Jensen som finansminister, og heldigvis lever det norske folk og veljarane godt med at regjeringa fekk fornøya tillit i fire nye år. På vår vakt, i dei fire åra me har lagt bak oss, har me stått overfor store utfordringar. Spesielt flyktningkrisen og oljeprisfallet har prega førre periode. Eg er veldig

glad for at det er Siv Jensen som har vore finansminister i den perioden og styrt Noreg trygt.

Utgangspunktet når me står her i dag, er langt meir positivt, og det er god vekst i økonomien. Fleire ledige hender kjem no i arbeid.

Når den økonomiske aktiviteten skyt fart, må staten gje mindre gass for ikkje å svekkja norske bedrifter si evne til å konkurrera internasjonalt. Dette budsjettet er tilpassa den situasjonen og tilpassa at ein ikkje skal leggja ekstra press på krona, renta og norsk konkurranseevne. Finansministeren treffer godt med budsjettet og legg til rette for at den positive utviklinga kan fortsetja.

For Framstegspartiet har det alltid handla om ikkje berre kor mykje pengar me skal bruka, men òg om korleis me skal bruka skattekrone, fordi me då kan fokusera på å klara oss med færrest mogleg skattekrone, slik at innbyggjarar og næringsliv får behalda litt meir sjølve, og på den måten auka verdiskapinga. Regjeringa føreslår skattelettar som fremjar vekst og investeringar i norske arbeidsplassar. I tråd med skatteforliket senkar me skattesatsane for bedrifter og folk, og dei som følgde valkampen, merka seg at me i Framstegspartiet denne gongen snakka veldig mykje om eigedomsskatten som norske kommunar i aukande grad tek inn. Allereie no varslar finansministeren at me tek grep innanfor eigedomsskatten. På utstyr blir det gjort endringar, og det blir òg gjort noko med satsane, som sender eit tydeleg signal til norske kommunar om at ein ikkje kan senda rekninga til innbyggjarane, og iallfall ikkje auka ho så mykje årleg som ein har kunna gjera med dagens regelverk.

Representanten Giske nemnde KS' pressemelding om kommuneøkonomi. Då trur eg me må minna om at resultatet for 2016 var det beste i dette tusenåret, og me legg i 2017 meir pengar på bordet til ein kommunesektor som allereie har fått fire år med gode oppgjør frå denne regjeringa og dette stortingsfleirtalet. Så alt ligg til rette for at kommunane kan yta gode velferdstenester òg i åra som kjem, samtidig som dei kan klara seg utan å senda rekninga i form av eigedomsskatt til innbyggjarane.

Grunnen til at me kan bruka eit budsjett til satsinga, er at ein fokuserer på effektivisering, som me forventar at kommunane skal gjera. Det gjer me òg i staten. Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma gjev eit handlingsrom som gjer at me kan styrkja og utvikla velferdssamfunnet vidare. Så dette er eit godt budsjett for Noreg.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [10:58:04]: Igjen har vi fått et budsjett fra finansminister Siv Jensen – et budsjett for større forskjeller mellom folk, større forskjeller mellom by og land. Men det er også flere ting som gjen-tar seg. I 2013 sa Fremskrittspartiet at de kunne garan-tere at det ble bompengefritt i hele landet. Det var Fremskrittspartiets valgløfte i 2013. Fasiten etter fire år:

120 mrd. kr i vedtatte nye bompengeprojekter – fra en finansminister fra Fremskrittspartiet, fra en samferdselsminister fra Fremskrittspartiet. I 2017 var partileder Siv Jensen aktiv i partilederdebatene, veldig tydelig, veldig klar: Nei til eiendomsskatt, eiendomsskatten skal fjernes, den er en vederstyggelighet. Men hva er det som står i budsjettforslaget? Det står at vi skal innføre et nytt *regelverk* for eiendomsskatt. Så i Fremskrittspartiets valgmaterieell burde det ikke stå: «Hvis du vil fjerne den urettferdige eiendomsskatten, må du stemme på Fremskrittspartiet», men: «Hvis du vil ha et nytt regelverk, må du stemme på Fremskrittspartiet.»

Det står videre at ingen kommuner som allerede har eiendomsskatt, vil få reduserte inntekter som følge av dette forslaget, og at regelverket skal begynne å gjelde i 2019. Altså skal det ikke skje noen ting i redusert eiendomsskatt på bolig for de folkene som har stemt på Fremskrittspartiet, de første to årene. Det er nesten utrolig at finansministeren kunne gå i en valgkamp og love det og vite at det står det motsatte i hennes budsjett.

Hvem er det som får skatteskjerpelsene? Igjen er det pendlerne. De femti rikeste fikk ca. 1 mrd. kr i skatteutt i forrige fireårsperiode. Nå skal noe av det finansieres med at de som ikke kan bo i egen bolig, skal få 750 mill. kr mer i skatt. Hva slags profil er det? Gang etter gang har Siv Jensen og Fremskrittspartiet angrepet dem som må reise langt til jobb. I år er det kosten og losjen – med 750 mill. kr – som skal tas. Det er uforståelig. Det er en helt feil fordelingsprofil. Vi er helt avhengige av at folk er villige til å reise på jobb.

Fremskrittspartiet beskyldte Senterpartiet for å svartmale distriktpolitikken i valgkampen, så jeg hadde trodd at det i dette budsjettet skulle være noen positive nye grep. Men hva er det som skjer på digitaliseringsområdet, som var et av de store løftene i trontalen? Jo, der halveres støtten til å bygge ut bredbånd rundt omkring i Norge. Direkte uklokt! Det kan ikke være sann at én million av oss ikke skal ha høyhastighetsnett. Det kan ikke være sann at bedrifter rundt omkring i landet ikke skal ha høyhastighetsbredbånd. Fremskrittspartiet kutter. Og så kutter man i de distriktpolitiske virkemidlene igjen i år med 20 pst. Man har halvert dem i den perioden man har styrt.

Dessverre har vi fått et nytt budsjett som bidrar til større forskjeller mellom folk, større forskjeller mellom by og land. Det er utrolig at en finansminister skal stå og love kutt i eiendomsskatten på bolig i valgkampen og foreslå det motsatte i sitt første budsjett.

Statsråd Siv Jensen [11:01:16]: Jeg må si jeg er nesten skuffet over at det var dette Slagsvold Vedum var i stand til å få ut av neste års statsbudsjett. Han måtte altså fire år tilbake i tid og hente frem et gammelt løfte fra

Fremskrittspartiet når han skulle snakke om hva som ligger i statsbudsjettet for 2018. Det viser jo at dette er et godt budsjett, når Slagsvold Vedum ikke klarer å finne noe annet å kritisere.

Når det gjelder eiendomsskatt: Vi foreslår altså å fjerne eiendomsskatten på verk og bruk, og jeg antar, med det flammende engasjementet vi nettopp hørte fra Slagsvold Vedum, at han kommer til å støtte helhjetet opp om dette forslaget, som vil være et godt virkemiddel for bedriftene våre rundt omkring i hele Distrikts-Norge.

Så kommer påstanden om at vi går løs på pendlerne. Vel, dette er altså en fradagsordning som primært kommer EØS-borgere til gode. Men også her har vi da noe nytt fra Slagsvold Vedum, en kraftig og god omfavelse av EØS-borgere, og på toppen av det hele en ordning som inviterer til omfattende svindel og misbruk. Jeg mener at vi skal være opptatt av å ha gode skattefradrag. De skal være målrettede og treffsikre, og vi skal sørge for å ha et skattesystem som ikke inviterer til misbruk. Derfor har regjeringen foreslått å gjøre noe med det. Og når det i tillegg er en ordning som primært hjelper mennesker bosatt i sentrale strøk, så holder ikke påstanden om at dette rammer folk bosatt i distriktene.

Dette er snarere tvert imot et godt budsjett for distriktene – fordi vi fortsetter å redusere skattene, fordi vi fortsetter å styrke næringspolitikken, fordi vi fortsetter å bygge mer infrastruktur, fordi vi satser på forskning og utvikling. Det er mulig at det ikke har gått riktig opp for Slagsvold Vedum ennå, men det går altså godt i Distrikts-Norge – fordi regjeringen fører en offensiv skattepolitikk og næringspolitikk. Distriktene lever ikke av tilskudd; de lever av gode, konkurransedyktige rammebetingelser. Derfor går veksten i norsk økonomi opp, ledigheten ned, og vi ser det blomstrer over hele landet.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp) [11:03:11]: Hvorfor er det jeg løfter fram det løftet fra Fremskrittspartiet i 2013? Fordi man gjorde det motsatte de fire årene. Det har aldri vært mer bompenger, det har aldri vært mer avgifter på drivstoff. Men Fremskrittspartiet sa det motsatte. Så lovet man i denne valgkampen at man skulle fjerne eiendomsskatten på bolig, og så ligger det i det første forslaget til budsjett ikke fjerning, men endring av regelverk, som gjør at det vil være eiendomsskatt fortsatt. Det virker ikke som om dere mener det dere sier i valgkamp. Dere sier det bare da fordi dere tror det er klokt. Det er en grunnleggende feil måte å drive politikk på.

Det er også helt feil at når man skal gjøre skattesjerpelser, så er det mot dem som har ekstra kostnader f.eks. i forbindelse med jobb – her med 750 mill. kr. Det er ikke god politikk for å ta hele landet i bruk. Det er det

som er så viktig også når vi diskuterer bredbånd: Selvfølgelig må vi prøve å få til at de to siste prosentene i Oslo som ikke har bredbånd – her er det 98 pst. – også skal ha det. Men så må vi også bygge ut i de fylkene der det, mange steder, er ca. halvparten som har det, slik at hele landet får ta del i det digitale løftet, at alle får høyhastighetsnett.

Da er det så uklokt at regjeringen kutter nettopp i den typen virkemidler. Det er også veldig uklokt at man kutter i distriktspolitikken, for den gjør at vi kan løfte områder som sliter. Noe av det fine med Norge er at vi har løftet hverandre. Er det en by som sliter – eller Sør-Vestlandet da det var oljekrise – så løfter vi dem. Er det et distrikt som sliter, så løfter vi dem. Dét har vært den norske suksessen, den norske modellen, at vi har brukt skattepolitikken til å utjevne forskjeller, ikke forsterke forskjeller, og at vi har brukt budsjettpolitikken til å løfte de områdene av landet som har ekstra utfordringer, akkurat som vi gjorde da det var olje- og gasskrise for noen år siden.

Så, dessverre, Fremskrittspartiet har ikke blitt et parti som prioriterer folk flest når de får makt. Det er de som har aller mest, som har vært de store vinnerne. Det er ikke de som jobber på Rema som har fått lettelsene; det er den som eier Rema, som har fått lettelsene. Det er en grunnleggende feil kurs, det er en kurs for større skille mellom folk, større skille mellom by og land, og det er en feil kurs for landet.

Kari Elisabeth Kaski (SV) [11:05:21]: Mange har de siste dagene sagt fra denne talerstolen at regjeringen er mer grå enn blå. Jeg er uenig. Dette er politikk, dette er prioriteringer, og de prioriteringene er blå, ikke grå, og den blå politikken er ikke det Norge og verden nå trenger.

Vi står overfor større utfordringer enn på lenge. De alvorlige konsekvensene av klimaendringene treffer oss samtidig som ulikheter vokser mellom land og folk. Den største flyktningkatastrofen siden annen verdenskrig ryster oss, og i flere land vokser frustrasjonen og de ekstreme kreftene. Regjeringen evner ikke å lære av disse erfaringene.

I Norge øker også forskjellene. Nær 100 000 unger vokser opp i fattige familier, for mange unge står utenfor arbeidslivet, og boligmarkedet er dypt urettferdig. Vi har forpliktet oss til å redusere klimagassutslippene, men hvordan, og når, har vi fortsatt veldig få svar på. Norge er stadig for oljeavhengig. Næringslivet får ikke den drahjelpen de trenger for grønn omstilling under hardere internasjonal konkurranse.

Regjeringens budskap til oss er at gullalderen er over, men det gjelder åpenbart bare for folk flest, ikke for dem på toppen – og ikke for regjeringen, for de bruker penge-

ne og mulighetene til kommende generasjoner. Det er regjeringens prioritering.

I 2020 skal klimaforliket innfris. Innen da skal klimagassutslippene ha gått ned. Statsbudsjettet som er lagt fram i dag, viser at regjeringen bryter med klimaforliket. De vil ikke innrømme det, og de vil ikke legge fram noen nye tiltak som monner for å redusere utslippene. Regjeringen finner nye penger til motorveiutbygginger i sentrale strøk og investeringer i ny oljeindustri, men de utsetter jernbaneprosjekt og teknologiutvikling i industrien. Det grønne skatteski er borte. Regjeringen vil ikke gjøre det dyrere å forurense. Det er regjeringens prioritet.

Regjeringen har – med Arbeiderpartiets velsignelse – funnet penger til å gi skattelettelse til de aller rikeste. I år gir det kuttet 160 000 kr mer til hver av dem med formue over 100 mill. kr, neste år vil det bli enda mer. Samtidig kutter de i dagpengene til folk som har mistet jobben. Det er regjeringens prioritet.

Regjeringen er opptatt av å effektivisere. Vi har ikke råd til å sløse, sier finansministeren. Stortinget har nå bedt regjeringen om å legge fram forslag om endringer for å sikre at skattepengene går til velferd og ikke til profit, og svaret kom i dag: Regjeringen vil ikke gjøre noe med det. Vi mangler ikke penger, vi mangler omfordeling, og det er regjeringens prioritet.

Statsråd Siv Jensen [11:08:36]: La meg først få lov til å gratulere representanten Kaski som medlem av finanskomiteen. Vi skal nok få mange gode debatter.

Jeg tror nok at kommentaren til dette budsjettet ble skrevet før det ble lest, for dette er et budsjett som nettopp legger til rette for å redusere forskjeller og for å få flere mennesker i arbeid. Og jeg er helt enig med representanten Kaski i at noe av det viktigste vi gjør for å redusere forskjeller, er å få flere mennesker i jobb. Derfor er dette et budsjett som er preget nettopp av arbeidslinjen, hvor vi tar mange grep, helt fra barnehagen og oppover, for å legge til rette for å kvalifisere flere og få flere ut i arbeid. Da må vi også legge til rette for at næringslivet evner å ansette flere og ta nye investeringer. Derfor er det så uendelig viktig at vi fortsetter å fase inn skattereformen, at vi fortsetter å bygge ut infrastruktur, og at vi satser på forskning og utdanning.

Jeg oppfatter, ut fra det Kaski sier, at SV nå kommer til å stemme imot all ny veiutbygging, siden hun mener det er feil å prioritere videre veisatsing. Det er jeg uenig i. Jeg mener at vi må klare å bygge ut veier over hele landet samtidig som vi bygger ut resten av infrastrukturen, det være seg jernbane eller god kollektivsatsing i de store byene.

Det å påstå at det grønne skatteski er borte i dette budsjettet er det beste tegnet på at dette ikke er lest, for

vi fortsetter det grønne skatteskiptet i dette budsjettet. Vi fortsetter å levere på likere CO₂-avgifter.

Og så kommer selvfølgelig debatten om velferdsprofitører opp nok en gang. Her er regjeringen uenig med SV. Vi mener at det å ha mangfold og valgfrihet styrker kvaliteten for den enkelte, øker valgfriheten for den enkelte, og det trenger vi mer av, ikke mindre. SV og Fremskrittspartiet var initiativtakerne til barnehageforliket. En av pilarene i det forliket var å legge til rette for likebehandling av private og offentlige aktører. Derfor fikk vi full barnehagedekning. Jeg må si at jeg synes det er oppsiktsvekkende at det er de aktørene som ga resultatet «full barnehagedekning» SV nå skal gå etter og ødelegge rammebetingelsene for. Jeg er uenig i det.

Kari Elisabeth Kaski (SV) [11:10:38]: I dag kunne vi altså fått et budsjett for fordeling og for framtid, for rettferdighet og miljø, det kunne ha tatt ansvar for klimaet og lagt inn konkrete kutt i utslippene. Det gjør det ikke. Det kunne ha fjernet det grove kuttet som har vært i pleiepengeordningen og i uføres barnetillegg. Vi kunne ha fått flere lærere og gitt barnetrygden det løftet den trenger. Dette er derfor en trist dag. Det er en tapt mulighet, og det blir et stort arbeid for Stortinget framover.

Vi ser at det å bruke de store pengene på store skatte-kutt til de rikeste er et valg, så når regjeringen nå kommer og sier til oss at folk flest må forberede seg på smalhans og trangere tider, er det nesten ikke til å tro, for de kutter altså i dagpenger, de gir opp de folkene som trenger det mest, de kutter i sykehussektoren og øker maksprisen i barnehagen, og de synes det er helt supert at skattekrone forsvinner til privat profitt og oppkjøpsfond.

Jeg hører hva finansministeren sier om at dette er et budsjett som reduserer både forskjellene og klimagassutslippene. Det er det ikke. Den jobben må Stortinget ta. Vi skal gjøre den jobben. Vi kan ikke annet enn å konkludere med at regjeringen fortsetter sin politikk for økte forskjeller, oljeavhengighet og økte klimagassutslipp. Det blir Stortingets jobb å sikre at vi får et budsjett for framtiden.

Terje Breivik (V) [11:12:29]: Noko av det beste med Noreg er eit samfunn prega av små forskjellar, likeverd og tilnærma like moglegheiter for alle uavhengig av bakgrunn og den sosiale statusen til familien, eit samfunn med fellesskapsløysingar som gjer at vesle Tove på fem, med foreldre som lever av uføretrygd og sosialhjelp, har like stor fridom til å realisera eigne draumar gjennom livet som Birthe, åtte år, med foreldre i leiande høgtlønnte stillingar i academia og næringslivet – kvalitetar og verdier me aldri må ta for gjeve, alltid søkja å forbetra og utvikla.

Så lenge det er ungar som veks opp i fattigdom, ungdom som mistar trua på egne evner, eller vaksne som ikkje finn meningsfullt arbeid eller slit på andre måtar, er me ikkje i mål. For sosialliberale Venstre er betre alltid mogleg. Difor har Venstre i statsbudsjettssamanheng vore ein garantist for at barnehagen og SFO vert meir tilgjengeleg for fleire, at skulen vert endå betre til å sjå kvar enkelt elev som det unike individet me er, og at det vert enklare å skapa og sikra arbeidsplassar. At statsbudsjettet i ein slik samanheng òg er berekraftig både klimamessig og oljepengebrukmessig, er avgjerande for fridomen til komande generasjonar.

Budsjettforslaget til regjeringa er eit godt utgangspunkt. Det er rimeleg godt tilpassa den økonomiske røynda, og resultatata statsråden gjorde greie for i stad, talar eit tydeleg språk om at politikken Venstre, Kristelig Folkeparti og regjeringsspartia saman har ført dei siste fire åra, har vore ganske så rett og vellukka. Eg har òg forståing for at regjeringa prioriterer helse, samferdsle, politi og forsvar. Oppgåva til Venstre vert m.a. å forsterka satsinga på kunnskap og kampen mot fattigdom ytterlegare.

Så registrerer eg at regjeringa ikkje følgjer opp avtala om nullutsleppsbilar, gjennom å føreslå eingongsavgift som råkar dei tyngste bilane – eit forslag som nok treffer ein nerve der ute, og som mange på ryggmargen nikkar anerkjennande til, sidan det enn så lenge gjeld dei dyraste bilane. Om dette er godt nok gjennomtenkt, er det likevel grunn til å stilla spørsmål ved. Me har ikkje passert meir enn vel 100 000 elbilar av ein bilpark på totalt 2,6–2,7 millionar – det er langt fram til målet – og det er trass alt desse bilane som har vist veg og innovasjonsevne når det gjeld rekkjevidde og standard, og som har gjort elbil til eit reelt førsteval. Om forslaget òg vil svekka ei heilt nødvendig satsing på elbilar i varebilmarknaden, er eit anna spørsmål Venstre naturleg adresserer både her i dag og i dei komande forhandlingane.

Statsråd Siv Jensen [11:15:31]: Jeg er glad for at representanten Breivik gir uttrykk for at dette er et veldig godt utgangspunkt. Det er helt riktig, som representanten Breivik sier, at mye av det som ligger i dette budsjettet, har blitt til i samarbeid mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre. Derfor følger vi opp Nasjonal transportplan, og derfor følger vi opp veldig mange viktige klimasatsinger som vi har vært enige om. Så har jeg forståelse for at Venstre kommer til å sette seg ned i forhandlinger her i Stortinget for å forbedre budsjettet på områder som er viktig for dem. Det skulle bare mangle. La meg bare si et par ord om engangsavgift på de tyngste elektriske bilene.

I dette budsjettet tar vi mange grep som samlet sett også styrker elbilfordelene. Vi følger opp enigheter de

fire partiene har hatt, som betyr bortfall av omregistreringsavgift for elbiler, og det betyr bortfall av trafikkforsikringsavgift for elbiler. Vi gjør det også i tråd med enigheten slik at det er de ladbare hybridene som kan gå lengst på batteri, som blir premiært i engangsavgiftssystemet. Alt dette mener jeg legger til rette for at satsingen på lav- og nullutslippsbiler i avgiftssystemet fortsetter og forsterkes fremover.

Men det er heller ikke til å komme bort fra at det er de aller tyngste og største bilene som øver mest slitasje på veiene våre, og det er også en faktor vi er nødt til å ta med oss i dette, for det handler ikke bare om utslipp av CO₂. Det handler også om svevestøv og andre problemstillinger, og det mener jeg vi må klare å se i en sammenheng og helhet. Men jeg er sikker på at når vi får satt oss ned og diskutert dette, finner vi frem til gode løsninger.

Terje Breivik (V) [11:17:17]: Takk til statsråden for kommentaren.

Eg har lyst til å understreke at dette er nok ein gledas dag for gründerar, sjølvstendig næringsdrivande og etablerte bedrifter. Endå fleire av ei rekkje tiltak som Venstre har forhandla gjennom i tidlegare budsjettavtaler som gjer livet enklare for dei som skapar arbeidsplassar, vert no gjennomførte.

Det kjem endringar i skattlegging av opsjonar, slik at opsjonar i større grad vert eit supplement til ordinær løn for nystarta bedrifter med lita eller inga inntening. Sjølvstendig næringsdrivande får no pensjonssparingsvilkår tilnærma like gode som lønsmottakarar. Ikkje minst er det hyggeleg å slå fast at det nye investeringsfondet, Fornybar AS, eit ektefødt Venstre-barn, no vert operasjonalisert, eit fond som vonlegvis skal bidra til at langt meir av all den spennande teknologiutviklinga som skjer i norsk industri, tek det viktige steget frå forsøksstadiet til marknaden. Om det er noko som verkeleg er distriktspolitikk – jf. to replikkar tilbake – må det vera denne typen tiltak, som så til dei grader sikrar arbeidsplassar nettopp i distrikta.

At hovudprioriteringa til regjeringa i skattepolitikken er oppfølging av skatteforliket – med ytterlegare skattereduksjon på det me vil ha meir av, arbeidsplassar og arbeid – er veldig bra og forsterkar ei slik satsing ytterlegare. Det er òg bra at regjeringa føreslår eit visst forsterka grønt skatteskitte. Å gjera det endå meir attraktivt og lønsamt å ta klimavenlege val i kvardagen og bedriftsstyreromma, kjem nok likevel til å verta prioritert for Venstre framover.

I stort er budsjettforslaget eit godt utgangspunkt for forhandlingane på Stortinget. Saman med Kristeleg Folkeparti og regjeringspartia har me lagt bak oss åtte budsjettforhandlingar der me kvar gong har vorte samde, og der resultata av forhandlingane så til dei grader har vore

bra for landet og samfunnsutviklinga. Det har Venstre tenkt å bidra til denne gongen òg.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [11:19:33]: Jeg får også gratulere finansministeren med å få lov å fortsette og ikke minst gratulere med at hun kan presentere så gladelige tall. For veksten går oppover, arbeidsledigheten går nedover, og det er vi veldig glad for.

Arbeid er nøkkelen – enten det er for den enkelte til å kunne få realisert sitt potensial til å skaffe inntekt til familien, eller det er for samfunnet til å kunne løse de utfordringene vi i fellesskap må løse. Jeg er glad for at den satsingen som Kristelig Folkeparti sammen med regjeringa og Venstre har gjort de siste fire årene, er med på å legge grunnlaget for nettopp veksten og styrkingen i økonomien.

For Kristelig Folkeparti er det viktig at satsingen på å skape arbeidsplasser fortsetter. Vi må styrke samferdsel og utdanning. Vi må følge opp skatteforliket, og det er jeg glad for at regjeringa gjør på den måten.

Det er mye bra i dette budsjettet. Det er en tydelig satsing på helse, på samferdsel, politi, forsvar og på flere sektorer. Men det er også en del områder som vi i Kristelig Folkeparti reagerer på.

Det ligger inne en skatteskjerpelse for familiene. Det ligger inne dyrere barnehage. Det er ikke en sak som Kristelig Folkeparti er glad for og ville prioritert hvis vi skulle laget budsjettet. Det er manglende satsing på tidlig innsats i skolen. Vi er opptatt av å styrke og hjelpe de ungene som tidlig faller ut. Vi er opptatt av forebygging. Da vet vi at det å satse på flere lærere for de yngste elevene er et av de viktigste tiltakene.

Vi ser også at det gjøres grep på opptjeningsgrunnlaget for dagpenger – et ganske stort proveny blir hentet inn. Det er en sak som vi vil gå inn i, så det ikke blir et urettferdig kutt.

Så mener vi også at budsjettet er for passivt på klima. Vi ser klimaendringene rykke framover – de er mer kritiske. Vi må gjøre mer, og derfor skal vi prioritere det inn i forhandlingene.

Vi ser også at selv om det er en styrking på bistand, lykkes ikke regjeringa denne gangen med å oppfylle målet om 1 pst. i bistand. Så der skal vi ha god dialog med utenriksministeren – eventuelt den nye utenriksministeren – om å lykkes med at vi fortsatt skal være høyt oppe på bistand, men ikke minst innretningen. For det er jo hørt gjennom hele valgkampen at regjeringa, spesielt Fremskrittspartiet, er opptatt av å hjelpe de fattigste der de er.

Budsjettet er på 1 300–1 400 mrd. kr, og det er logisk at det vil være uenighetspunkter. Men alt i alt synes jeg også at det er mye bra, og det ligger godt til rette for forhandlingene. Kristelig Folkeparti er beredt til å gå i for-

handlinger med regjeringspartiene og Venstre – vi ser fram til det. Vi skal være konstruktive, men vi skal også komme med tøffe krav for å hjelpe dem som trenger det mest. Vi skal være tydelige på det i forhandlingene.

Statsråd Siv Jensen [11:22:38]: Jeg må få lov å takke representanten Ropstad for en positiv omtale av hovedtrekkene i statsbudsjettet. Det er mye bra, og jeg er enig i at det er arbeid som er nøkkelen til at vi skal fortsette vekst og verdiskaping i Norge fremover. Det handler selvfølgelig også om at det er det beste verktøyet vi har for å bekjempe fattigdom, bekjempe barnefattigdom, om flere mennesker kommer i arbeid.

Så er det vel ikke annet å forvente enn at det er områder Kristelig Folkeparti ønsker seg mer til. Det er ikke sånn at det ikke er satsing på tidlig innsats i skolen. Vi har fått med oss at Kristelig Folkeparti ønsker at den satsingen skal bli enda sterkere, men det er en god satsing i budsjettet, så da har vi i hvert fall et godt utgangspunkt.

Det er også sånn at selv om vi har en beskjedne økning i maksprisen på barnehager, skjermes dem som har minst. Derfor har det en god sosial profil, for de som ikke har rygg til å bære økte barnehagepriser, slipper å betale det. Det er de av oss som har råd til å bære det, som faktisk skal gjøre det, og det mener jeg er riktig med tanke på den sosiale profilen i budsjettet.

Så kan det sies mye om dagpengeordningen. Det vi gjør med den, er for det første ingen endringer for dem som går på dagpenger i dag. Det er en mer målrettet endring av innretningen på dagpenger som knytter seg til sist opptjente penger siste kalenderår. Det handler igjen om å styrke arbeidslinjen, men også her har vi lagt inn en god sosial profil, fordi det kan hende at man i det siste kalenderåret har sykdomsfravær enten fordi man er syk selv eller har syke barn. Det har vi utvidet opptjeningsgrunnlaget med.

Bistandsbudsjettet øker altså med 1,3 mrd. kr. Det betyr at vi neste år har et bistandsbudsjett på over 35 mrd. kr. Det er mye penger. Også nå går mer av disse pengene til fattige utenfor landets grenser, fordi vi har fått kontroll med asyltilstrømmingen til Norge. Det er gode nyheter. Det betyr at mer av bistandsbudsjettet neste år kan gå til dem som er fattige i andre deler av verden.

Kjell Ingolf Ropstad (KrF) [11:24:42]: Jeg takker finansministeren for kommentarene. Jeg lover å gå grundig inn i detaljene og ser fram til forhandlingene.

Men det er tydelig at det mangler den gule profilen. Kristelig Folkepartis tydelige fotavtrykk trengs, og derfor er jeg glad for at det også skal forhandlinger til. Vi har som mål å gjøre budsjettet mer sosialt, mer familievennlig og også mer miljøvennlig. Kristelig Folkepartis tydelige prioriteringer kommer til å være å styrke familienes

fleksibilitet og valgfrihet. Vi har gått til valg på å sikre muligheten til å kombinere kontantstøtte og barnehage på en mye bedre måte enn i dag. Vi har gått til valg på at vi skal forebygge mer. Som finansministeren sa, er arbeid en nøkkel der. Skal vi lykkes med å sikre at folk kommer i arbeid, må vi både opprettholde satsingen på de grunnleggende ordningene som skaper flere arbeidsplasser, og også hjelpe dem som står utenfor i dag. Kampen mot utenforskap vil bli viktig.

Menneskeverd er et stikkord som vi løfter. Regjeringa har dessverre tillatt tvillingabort, det at man kan ta bort et av fostrene, som er levedyktig. Det ønsker vi å endre. Gjennom budsjettforhandlinger kan vi iallfall gjøre mer for å hjelpe tvillingforeldre og flerlingforeldre til å få bedre ordninger, slik at ingen på grunn av økonomiske ordninger velger å ta bort det ene barnet.

Vi har også hatt en diskusjon om pleiepenger. Regjeringa har utvidet grunnlaget, slik at flere får pleiepenger. Det er bra, men vi ser uroen blant mange av de familiene med sterkt pleietrengende barn, som trenger hjelp. Alternativet for mange er institusjon. Det er noe vi må se på i budsjettet.

Vi har også i hvert forlik de siste årene klart å løfte satsene for minstepensjonistene. Det er en sårbar gruppe, som vi også kommer til å løfte inn.

Kristelig Folkeparti lover også at når vi går inn i forhandlingene, har vi det internasjonale fokuset med oss. Vi skal aldri bli oss selv nok. Derfor er jeg glad for at engasjementet for verdens fattigste er så tydelig også hos finansministeren, for det lover vi også å løfte når vi – forhåpentligvis – skal få et forlik på plass.

Une Bastholm (MDG) [11:26:59]: Jeg kan allerede si at dette er et budsjett som Stortinget må jobbe mye med før det blir et forsvarlig budsjett for landet og for kloden. Det er et budsjett som etter vår mening har høy oljepengebruk – til at vi har en god situasjon i Norge nå. 2,9 pst. av oljefondet til oljepengebruk er det samme som i fjor, og det til tross for at handlingsregelen handler om at man skal ha et handlingsrom når vi har motkonjunkturtiden.

Det er også et budsjett som når det gjelder klima – vil jeg si – best beskrives med et stort spørsmålstegn. Det er veldig vagt når det gjelder tiltakene, og det mangler fullstendig et klimaregnskap og et klimabudsjett. Det er riktignok en liten liste der over noen tiltak, hvor man også prøver å regne på utslippene. Det er en unøyaktig liste, og det er ikke den listen Stortinget trenger for å vite hvordan vi kan drive klimastyring i Norge. Man tar rett og slett noen enkelttiltak ut av hele budsjettet og ser ikke på helheten overhodet.

Det er også et budsjett hvor man fortsetter å kutte i bistandsmidler for å dekke inn integreringsarbeid i Norge,

som norsk og samfunnsopplæring. Det er også et budsjett hvor man gir kutt til flere organisasjoner, bl.a. de som jobber for dem som ikke har en stemme i Norge, nemlig dyrene. Det kuttes både til NOAH – for dyrs rettigheter og til Dyrevernalliansen.

Med dette budsjettet sendes regningen inn i framtiden, for klimaendringene kommer til å koste penger. Regjeringen prøver nå å kutte 570 mill. kr i arbeidet med å stoppe tap av arter og natur. Da er det en fattig trøst at regjeringen øker regnskogsatsingen med små 42 mill. kr, for de kutter også flatt, med osthøvel, i Klima- og miljødepartementet på skogvern, på vannmiljøtiltak. De kutter også til Naturvernforbundet og Oikos, de kutter til klimatiltak og klimatilpasning – forbausen de.

Det jeg synes kanskje er mest alvorlig, er at regjeringen øker momsen på kollektivtransport. Det vil gjøre at det blir dyrere å reise med kollektivtransport i Norge. Jeg lurte da på om regjeringen har annen informasjon om de kollektivreisende i Norge enn det vi andre sitter med. For de er opptatt av at det skal brukes gulrøtter i miljøpolitikken, at det skal bli lettere å velge miljøvennlig. Da kan man ikke øke momsen på kollektivtransport og ha en vag formulering om at det kanskje kommer noen kompensasjonsordninger. I fjor fikk Oslo 23 mill. kr for lite i kompensasjon for den økningen i momsen som kom på kollektivtransport da. Det samme vil vi kunne få i år dersom ikke regjeringen nå lover at det blir kompensert for all økning av kollektivtransportmomsen i Norge.

Statsråd Siv Jensen [11:30:10]: Mange av de første kommentarene til statsbudsjettet bærer preg av at Stortinget har hatt veldig kort tid til å lese dokumentene og sette seg inn i dem. Jeg antar at når representanten Bastholm får lest dokumentene litt grundigere, vil hun også oppdage at det ligger mange gode, forsterkede klimasatsinger i dette budsjettet, som vil bidra til at vi kan fortsette å redusere utslippene fremover. Vi er altså på god vei. Det er denne regjeringen, i samarbeid med Kristelig Folkeparti og Venstre, som har fått fart på utslippsreduksjonene, gjennom alle de virkemidlene vi har tatt i bruk, og ikke minst gjennom ved at vi satser kraftig på kollektivutbygging i de store byene og på jernbaneutbygging, i tillegg selvfølgelig til annen god infrastruktur.

Så er det ikke riktig, som Bastholm hevder, at regjeringen kutter i bistand. Bistandsbudsjettet øker med 1,3 mrd. kr. Jeg tror egentlig at når Stortinget får litt bedre tid til å lese alle de tusenvis av sidene med budsjett dokumenter, vil man se at dette er et fremtidsrettet budsjett, som legger til rette for et bærekraftig velferdssamfunn fremover. Vi har klart å prioritere alle de viktige

oppgavene som vi må løse fremover. Det handler om å legge til rette for at flere kommer i jobb, og legge til rette for alle de omstillingene som norsk næringsliv kommer til å stå i i mange år fremover. Da trenger vi et konkurransedyktig skattesystem, vi trenger å investere i infrastruktur, vi trenger å satse mer på forskning, og vi trenger å ha en god skole. Dette er forsterket i budsjettet, sammen med en forsterket klimaprofil, sammen med det faktum at vi fortsetter å legge om avgiftene i en grønnere retning.

Jeg mener det er feil medisin, som vi ofte hører fra MDGs side, å gjøre tiltak kraftfulle over natten. Det ville være skadelig for norske arbeidsplasser, det ville være skadelig for norsk næringsliv, og det ville være skadelig for norsk konkurranseevne.

Une Bastholm (MDG) [11:33:01]: Jeg merker meg at finansministeren ikke hadde et eneste svar på økningen i kollektivpriser som hele Norges befolkning kan regne med å få i sine hverdagsreiser. Jeg så også at finansministeren måtte forhøre seg med sidemannen på akkurat det punktet, så jeg regner med at også finansministeren kan finne litt tid til å se på hvordan dette kan ordnes framover når det har fått roet seg i dag.

Vi kommer til å lete med lupe etter klimatiltak i dette budsjettet, og vi har allerede brukt morgenen på det. Så når jeg sier at det er et eneste stort spørsmålstegn, betyr det også at jeg ikke sier at det er et budsjett for svære utslipp, for det kunne jeg ha sagt. Men det er et stort spørsmålstegn, og det er et alvorlig demokratisk problem når en av de store utfordringene Norge kommer til å stå overfor – både for oss som et solidarisk land og for vår økonomi – nettopp handler om klimaendringer. Der er også Norge forpliktet overfor resten av verden til å ta grep, og det eneste jeg ser komme fra regjeringen nå for tiden, er lovnader om at man skal snakke masse med EU og bruke det fleksible systemet der. Vi kommer til å trenge forpliktende mål for utslippskutt i Norge både i ikke-kvotepliktig sektor og i kvotepliktig sektor.

Så er det synd at det er de kollektivreisende som må betale prisen for at rike i Norge skal få skattelette av denne regjeringen. Jeg synes også det er alvorlig at man velger å bruke så mye oljepenger i en tid hvor det går godt. Statens pensjonsfond utland er i tillegg dobbelteksponert på olje og gass og fossilt, som gjør at man setter hele Norges økonomi i en sårbar situasjon.

Bjørnar Moxnes (R) [11:34:11]: I dag er alle verdens finansministre misunnelig på Siv Jensen. Jeg tror til og med at julenissen misunner Jensen de 6 milliarder friske oljekronene hun har å bruke på gode formål. Men Jensen bruker ikke muligheten til å rette opp noen av feilene fra i går, som å gjeninnføre barnetillegget for de uføre, som hun tok fra dem, heller ikke å gjeninnføre fe-

riepenger for de arbeidsløse, som hun tok også fra dem, eller å sikre at familiene med de alvorligst syke barna får pleiepengene som de trenger.

I stedet prioriterer Fremskrittspartiet og Høyre å bruke halvparten av de friske midlene til å kutte skattene med 3 mrd. kr. Bak dette tallet skjuler det seg både skatteutt og skatteøkninger. De kutter i skatten selskapene skal betale, de kutter i skatten aksjonærer betaler på formue, men så øker de skatten for arbeidere som bor på bakke.

Jeg vil derfor gratulere Siv Jensen med én ting: Hun har innført en ny merkedag i Norge. For femte året på rad er dagen regjeringen legger fram budsjettet sitt, i praksis blitt dagen for økte forskjeller. Regjeringen vil stramme inn for de arbeidsløse. De vil spare inn 305 mill. kr ved at opptjeningsperioden kortes ned fra tre til ett år. Det er dramatisk i dagens situasjon, hvor mange går inn og ut av mindre oppdragsjobber med usikker inntekt. Det er allerede altfor mange som faller utenfor dagpengeordningen, særlig langtidsledige. Dette er enda et skritt i feil retning.

Det er også spesielt at en finansminister fra Fremskrittspartiet går inn for økte avgifter, med økt moms, for å ta bussen eller å dra på kino. Det finnes forbruk vi bør avgiftsbelegge mer, men at regjeringen peker ut kino- og trikkebilletter som verstinger, overrasker. Dette er miljøpolitikk i bakvendtland.

I fire år har det vært mørketid i norsk politikk, men det betyr ikke at det ser like mørkt ut for alle. Det som for noen kan være de verste av tider, er for andre de beste av tider. Aksjespekulanter kan juble for dette budsjettet. Det samme gjelder alle med luksusboliger, siden det legges hindringer i veien for innføring av eiendomsskatt.

Dette budsjettet minner litt om «Snømannen»-filmen: høye forventninger, stor pengebruk, med et resultat som knapt fortjener terningkast 2. Forskjellen er at «Snømannen» bare varer i to timer, og at det er lov å gå halvveis, mens statsbudsjettet må vi leve med hele neste år.

Det mest positive som kan sies om budsjettet, er at det ikke har flertall bak seg ennå. Det skal bli en interessant høst.

Statsråd Siv Jensen [11:37:16]: Jeg må innrømme at jeg ikke hadde regnet med applaus fra representanten Moxnes – det fikk jeg heller ikke.

Jeg tror jeg skal minne om at det regjeringen gjør på skatteområdet, er å følge opp et bredt forlik i Stortinget som nær sagt alle partiene på Stortinget har stilt seg bak. Det handler om å legge til rette for norskeide bedrifter ved at vi fritar arbeidende kapital. Det er et prinsipp som et bredt flertall i Stortinget har stilt seg bak – det er mulig Moxnes har tenkt å stille seg på utsiden av det. Det handler altså om å legge til rette for og styrke norskeide

bedrifter og skape flere arbeidsplasser fremover. Jeg mener at det er nødvendig. Folk skal ha en jobb å gå til. Det er mulig at Moxnes mener at det er jobber som helst bør skapes i offentlig sektor. Vi mener at de må skapes i privat sektor, for å skape mer verdier, slik at vi kan trygge velferden vår og betale regningene våre.

Dette er ikke dagen for økte forskjeller, snarere tvert imot: Det er et budsjett som legger til rette for at flere kan komme i jobb, at flere kan leve av egen inntekt, at flere kan komme ut av fattigdomsfellen. Derfor vil vi fortsette arbeidet med å redusere forskjellene gjennom å sikre en god sosial profil og gjennom å sørge for at det blir skapt flere arbeidsplasser og mer verdier i landet fremover.

Det er ikke oppsiktsvekkende at Høyre og Fremskrittspartiet mener det er riktig å skattlegge forbruk. Det er et prinsipp disse partiene har vært for. Det er mye bedre å skattlegge forbruk enn å skattlegge arbeid. Det er et godt prinsipp, som vi legger til grunn når vi vrir på og gjør endringer i skattegrunnlagene våre. Det å ha lavere skatt på arbeid gjør at det blir mer lønnsomt å jobbe, og at det blir lønnsomt å jobbe mer. Det må vi legge til rette for, slik at flere kan leve av egen inntekt.

Dette er et godt budsjett, som først og fremst har til hensikt å redusere forskjellene, skape flere arbeidsplasser og øke verdiskapingen i Norge, slik at vi kan trygge velferden vår fremover.

Bjørnar Moxnes (R) [11:39:19]: Siv Jensen ønsker en bærekraftig velferd. Det sikrer vi bare hvis skatteviljen er stor, og hvis folk ser at skattepengene deres brukes på en god måte.

I høst avslørte mediene at oppkjøpsfond i skatteparadiser eier norsk barnevern. Avkastning på kapitalen for disse selskapene er skyhøy – den er over 20 pst. Er det bærekraftig at innbyggernes skattepengene, som skulle gått til de mest sårbare barna blant oss, havner i Luxembourg, på Guernsey og på Cayman Islands?

Vi ser den samme undergravingen av velferdens bærekraft innen barnehagene. Høyre-mannen Benn Eidsen cashet inn 250 mill. kr da han solgte sin kommersielle barnehagevirksomhet i vinter. Det samme gjorde investoren Even Carlsen i samme selskap. Er det bærekraftig med en halv milliard kroner i privat profitt på innbyggernes skattepengene?

Denne uken avdekket mediene at avkastningen på kapitalen i enkelte kommersielle barnehagekonserner er på over 100 pst. per år. I vanlig næringsvirksomhet er avkastningen på omkring 6 pst. per år. Vi snakker om en superprofitt på skattepengene våre som man knapt finner noe annet sted. Man må trolig drive med narkotikasalgs for å finne en tilsvarende avkastning. Denne typen profitt på felles skattemidler må ta slutt. Hvis vi ikke

stanser denne enorme sløsingene med innbyggernes skattemidler, vil vi undergrave og ødelegge bærekraften i vår felles velferd.

Presidenten: Statsråd Siv Jensen får ordet til en avsluttende kommentar.

Statsråd Siv Jensen [11:41:12]: La meg begynne med å takke for en god og foreløpig tilbakemelding på statsbudsjettet for neste år. Jeg opplever faktisk at tilbakemeldingene er gode i det store bildet. Mange av kommentarene har gått langt ned i relativt små detaljer. Det tyder på at regjeringen har funnet en god balanse og klart å ivareta de viktigste tingene for landet vårt og for innbyggerne våre i neste års budsjett.

Det er, som jeg har sagt mange ganger, først og fremst et budsjett som legger til rette for arbeid, flere arbeidsplasser, at bedriftene våre skal fortsette å sikre konkurransekraften sin, slik at de kan investere mer og legge til rette for flere arbeidsplasser. Det må vi gjøre mye mer av i den omstillingen som norsk næringsliv og norsk økonomi skal fortsette å gå igjennom gjennom mange år. Da trenger vi gode, forutsigbare og konkurransedyktige rammebetingelser – det være seg for skatt, for reguleringer eller for lovgivning – og at vi fortsetter å investere i forskning og utvikling, i et godt skolesystem, i infrastrukturbygging og i alt det som er viktig for oss.

Bare et par korte kommentarer. Representanten Kasli kom i skade for å si at regjeringen kutter i sykehusbudsjettet. Det er altså feil. Sykehusbudsjettene vokser med 2 pst. neste år, som betyr mer penger til å fortsette å redusere ventetidene, og at færre pasienter kommer til å stå i kø. Det er gode nyheter for pasientene. I tillegg til det igangsetter vi flere store nye sykehusprosjekter, som handler om å oppgradere nedslitte bygg og bygge nye bygg. Det kommer til å bety utrolig mye for pasienter, for pårørende og ikke minst for de ansatte, som legger

ned en fantastisk innsats for å bedre pasientkvaliteten rundt omkring i dette landet.

Så har mange kommet i skade for å gjenta litt forslitte floskler, som de rett og slett har blitt litt for glad i å bruke: skattelette til de rike. Dette er altså ikke et budsjett med skattelette til de rike. Det er et budsjett som følger opp et bredt skatteforlik, som de aller fleste partiene i denne salen har sluttet seg til. Jeg tror kanskje man må finne litt ny retorikk og et nytt vokabular når man omtaler skattepolitikken for neste års budsjett.

Så kom det spørsmål knyttet til økningen i den lave merverdiavgiftssatsen. Det er altså slik at her er det en ordning hvor persontransport har avtaler om kompensasjon ved eventuell prisøkning. Det gjelder for NSB, det gjelder for lokale kollektivtilbud, det gjelder for riks- og fylkesveier. Det gjelder egentlig også for enkelte flyruter. Så denne kompensasjonsordningen gjelder nå, som den gjorde sist den lave merverdiavgiftssatsen ble økt, og betyr i realiteten veldig lite for dem som må betale mer. Det er veldig små økninger, men til gjengjeld får vi muligheten til å redusere skatten på arbeid.

Presidenten: Dermed er vi ferdige med sak nr. 1.

Presidenten vil foreslå at finansministerens redegjørelse om regjeringens forslag til statsbudsjett og om nasjonalbudsjettet for 2018 legges ut til behandling i et senere møte.

– Ingen innvendinger har kommet mot dette, og det anses vedtatt.

Sak nr. 2 [11:44:36]

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Ber noen om ordet før møtet heves? – Så synes ikke, og møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 11.45.

